

Knihy: Návrat československého marnotratného syna 3.

Další čtení na pokračování knihy ThDr. Josefa Novotného, která obsahuje čtrnáct biblických úvah pro písmáky.

Knihy

Návrat československého marnotratného syna 3.

ThDr. Josef Novotný byl nesporně nejvzdělanějším, současně však i prakticky nejschopnějším pracovníkem československých baptistů v první polovině 20. století se schopnostmi vůdčími, organizačními a řečnickými. Při svých hlubokých vědomostech a znamenité kvalifikaci vědecké byl mužem upřímné, dětinské víry a vroucí zbožnosti, velkým idealistou, laskavým rádcem, kamarádem, přítelem.

Vedle kazatelské a učitelské činnosti byl bratr Józsa Novotný velice činný i literárně. Novinový článek k jeho osmdesátinám nás informuje o tom, že napsal na padesát knih. Jsou to drobné i rozsáhlejší práce, v nichž se dovídáme mnohé o počátcích baptismu u nás, obsahovaly povídky a příběhy pro nejmladší generaci a byla mezi nimi i potřebná literatura pro studenty.

Dnešní čtení na pokračování je další úvaha z jeho útlé knížky biblických úvah pro písmáky *Návrat československého marnotratného syna*, která vyšla v roce 1932 v Praze:

Studnice vody živé — obraz křesťana.

JAK. 3, 11. 12.

Které jsou známky, jimiž se liší křesťan od nekřesťana? Které jsou to podmínky, jež nutno splnit, aby člověk směl užívat jméno křesťan? Co jest to, co činí křesťana křesťanem?

Byly doby, kdy hranice mezi křesťany a ostatním světem byly určité, přesné. Bylo to v prvních dobách křesťanských, v dobách pronásledování, za reformace. U nás pak hlavně v slavné době staré Jednoty České bratrské.

Dnes bohužel tyto hranice ztratily svoji jistou rozlišovací linii. Dnes byste sotva dostali uspokojivou odpověď, kdybyste se ptali, kdo je křesťanem. Právnick by vám suše řekl: »Křesťan jest občan, který po narození byl oprávněným církevním funkcionářem pokřtěn, zapsán do právoplatné matriky, o čemž byla vyhotovena úřední listina, nazvaná křestní list.« Církevní hodnostář vám řekne: »Křesťan je člen naší církve, který za pravdu má vše, co naše svatá církev k věření předkládá.« A pravověrný člen některé církve vám odpoví: »Křesťanem je ten, kdo zná přesné datum svého obrácení.« Avšak opravdového křesťana sotva uspokojí kterákoliv z těchto odpovědí.

Náš dnešní text nám nabízí svoji odpověď. Přirovnává křesťana ke studnici. Křesťan prý je studnicí vody živé, sladké, zdravé, čisté. Víм dobře, že zde působí těžkost oprávněná otázka, jak může být člověk ne-

ustále živým a nikdy neumdlévat, jak stále si zachovat sladkost vody, která by nikdy ani špetkou hořkostí nebyla porušena, jak je možno být zdravým a nikdy ani na okamžik duchovně nezastonat, jak si uchránit srdce čisté a ničím si je nepošpinit.

Avšak je nutno dobře si všimnout vlastností studnice, abychom dovedli ocenit tento obraz a jeho podivuhodnou podobnost s životem křesťana.

Jeden z nejkrásnějších pohledů pod sluncem je pohled na živý pramen vyvěrající ze skály, na křišťálově čistou studánku, na studnici sladké vody. Avšak i nejlepší studnici mohou zlí lidé zakalit, křišťálový pramen může být na okamžik zakalen, sladkou studánku mohou nezbedové na čas otrávit. Pak se arci obraz radostný ihned změni ve velmi smutný. Na místo čisté, bystré vody se objeví špína, bahno, bláto. Vy však dobře znáte vlastnost živé vody. Pozorujte na okamžik zakalenou studnici! Bahno se usazuje, voda rozvířená se tiší. Ze spodu pak proráží bahnem čistý pramének a dere se k povrchu. Po malé chvíli pak bahno klesne tam, kam patří, usadí se dole na dně a čistá voda opět opanuje studnici.

Ano, je možno, aby křišťálový pramen ze skály byl zasypán lavinou a pocestným se zdá, že je všemu konec, že nastala nenapravitelná katastrofa. Je to však klam, ukvapený soud. Za chvíli živá moc pramene prorazí opět svojí živelní silou spoustu kamení a najde si svoji cestu ven z této pohromy.

Špatní lidé mohou sladkou studnici na nějaký čas otrávit. Avšak zdravá studnice se přece brzy vzpamatuje. Převaha sladké vody zdolá hořkost, rozpustí a odplaví jedovaté součásti — a studnice je brzy zase sladká.

Avšak také opak je pravda. Je možno hořkou vodu na okamžik zlepšit, chuť ponapravit. Je možno sudem oslazené vody na malou chvíli zmírnit hořkost mořské vody v malém prostoru. Avšak za nedlouho přirozená hořkost mořské vody zase úplně opanuje vodu.

Zdravá studnice je obrazem křesťana. I křesťan zhřeší, padne, klesne — právě tak, jako se voda zakalí, špína, bláto, bahno se ukáže. Ba je možná i katastrofa. A je to smutný obraz. Ne k zlosti, nýbrž k pláči. Avšak není správné ihned odsoudit takového křesťana. Pozorujte ho chvíli! Když se ztiší, vlny pokušení se uklidní, bahno hříchu klesne, čistá voda Ducha svatého opanuje hladinu a křesťan přijde zase k sobě.

Zlí lidé mohou otrávit křesťana. Má-li dobrý kořen, zdravý pramen — je zachován. A právě o ten základ se jedná. »Všichni zhřešili a není v nich slávy Boží.« Není možno říci, že rozdíl mezi křesťanem a nekřesťanem tvoří přehrada hříchu: že křesťan nehřeší, kdežto nekřesťan hřeší. Oba zhřeší. Avšak — »kdo má takovou naději v něm, očišťuje se.« Nekřesťan »přikrývá přestoupení svá«, kdežto křesťan — »je vyznává a opouští«. Přirozenost křesťanova je taková, že nemůže jinak, než špíny hříchu se zbavovat, právě jako zdravá studnice nesnese bahno a zbavuje se ho rychle.

Jsou čistotná zvířata a nečistá. Hodte kočku do bláta! Uteče vám, někde si sedne a nepopřeje si klidu, dokud se neočistí. Naopak. Umyjte vepře a dejte do čisté místnosti! Bude nešťasten a jeho spokojenost se mu navrátí, až zase bude v kališti bláta.

Čistotný člověk nesnese dlouho špínu a znečistí-li se, bude se ihned shánět po vodě, aby se očistil, protože špína je mu čímsi nepřirozeným. Člověk nečistotný pak je pravým opakem člověka čistotného.

Tak je i s křesťanem. Přihodí se mu nejednou poklesek, klopýtne mravně, pochybí. Učiní zkušenost jako apoštol Petr, neboť v mnohém zajisté klesáme všichni. Avšak opravdový křesťan dlouho nevydrží v tomto smutném stavu pádu. Hledá pomoci. Nesnese na dlouho na sobě mravní špíny. I nejlepší křesťan často podlehne nepříznivému vlivu svého okolí. Avšak má-li dobrý základ, brzy se očišťuje. Vyjde s Petrem ven ze zlého okolí a pláče hořce nad svým pádem.

A jeho neštěstí trvá tak dlouho, dokud mu není ođpuštěno a dokud nebyl znovu poslán Pánem s posláním: »Pasiž beránky mé!«

Ale i opačně je pravda, že nejednou nekřesťan v příznivém okolí se zmůže na křesťanský čin. Ve shromáždění lidí věřících dovede i světák na okamžik si osvojit křesťanský nátěr. V šťastné společnosti dobrých lidí neodolá dobrému vlivu ani zlý člověk. I špatný člověk někdy zatouží být dobrým, když vidí štěstí dobrých lidí. Nikdo však nebude na rozpacích rozhodnout, který z obou stavů je lepší. Není nad to, když člověk má zdravý pramen, který pak sám svojí vnitřní přirozeností se očišřuje.

Křesťané! Buďme prameny jedné vody! Zdaliž může jedna studnice z jednoho pramene sladkou i slanou vodu vydávati? Zdali může jeden strom sladké i trpké ovoce vydávati? Buďme lidmi jednoho pramene! Vydávejme ovoce jednoho druhu! Jak mnozí se podobají pravému opaku. Podobni jsou návěštní tabuli, která vše snese. Na jedné tabuli můžete čísti oznámení přednášky atheistické a hned vedle jste zváni do shromáždění věřících lidí. Dva konkurenční závody na téže tabuli nabízejí své zboží. Rozpustilá zábava je oznámena v jednom rohu, v druhém úmrtní oznámení v černém rámcí vás zastaví. A návěštní tabule snese vše. Charakter má vypadat jinak. Má se podobat stromu, jenž vydává ovoce jednoho druhu, prameni jedné jakosti.

Ještě několik naučení můžeme vyvážit z našeho podobenství.

Má-li zakalená studnice znovu se pročistit, musí mít klid. Rozvířená voda se musí ustát, aby špína mohla klesnout a aby čistá voda nabyla vrchu. Pokleslý křesťan má se utéci do ticha jako apoštol Petr, aby »v utišení a doufání byla síla jeho«. A spolubratři mají dopřát klidu chybujícimu bratru a nevířit už dost zakalenou hladinu. Počkejte, až bahno klesne ke dnu a až čistá voda se objeví na povrchu — pak přijďte se svým potěšením.

Všimněte si však i oné známé vlastnosti každé studnice: Čím více vážíte vodu, tím je jí více a tím je čerstvější. Je to známá zkušenost v království Božím, že mnohý křesťan čím více pracuje, tím více duchovně prospívá, čím více vydává, tím více má, čím více misionaří, tím více je jeho práce žádána, čím ve více je organizací, ve kterých působí, tím více je těch, kteří ho volají. Sem rozhodně patří ono slovo Páně: »Kdo má, bude mu dáno«. Mějte a bude vám dáno! Pracujte duchovně a získáte!

A konečně je nutno upozornit na původ každé studnice. Jak vzniká pramen? Voda spadne s oblak v podobě deště a razí si cestu různými horninami až narazí na skálu, kterou nemůže proniknout, proto vyvěrá ven. Tak každý pramen má svůj původ vlastně v oblacích. Křesťanův pramen síly má také svůj původ v nebesích u Otce světél. Není to vlastní síla křesťanova, která ho uzpůsobuje, aby mohl být čistý a neposkvrněný. Svou sílu čerpá v Bohu, od kterého má svůj duchovní původ a který zásobuje jeho sílu. Proto velmi záleží na tom, aby měl křesťan neustále spolehlivé spojení s Bohem, které nám svým životem i smrtí umožnil Pán Ježíš Kristus. I nejlepší studnice v parnu někdy vyschne. Je nutno ji znovu napojit vláhou s hůry sestupující. A každý křesťan by se měl vroucně modlit i vážně o to usilovat, aby jeho studnice nikdy se neproměnila v bídnu, prázdnou cisternu, nýbrž, aby byla naplněna živou vodou evangelia, kterou může jedině dodat Bůh — studnice nevyvážitelná.

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)